

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง ข้อคະລำของชาวผู้ไทย บ้านนาอวนน้อย ตำบลธาตุ อำเภอดงเจริญ จังหวัดสกลนคร สรุปผลได้ดังนี้

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อรวบรวมและศึกษาข้อคະລำของชาวผู้ไทยบ้านนาอวนน้อย ตำบลธาตุ อำเภอดงเจริญ จังหวัดสกลนคร
2. เพื่อวิเคราะห์ข้อคະລำของชาวผู้ไทย บ้านนาอวนน้อย ตำบลธาตุ อำเภอดงเจริญ จังหวัดสกลนคร

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแหล่งข้อมูล และวิธีการเก็บข้อมูลภาคสนาม
2. เก็บข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ผู้รู้ เก็บรวบรวมข้อมูลบริบทโดยการบันทึกภาพ และจดบันทึก
3. นำข้อมูลที่ได้มาจัดเป็นหมวดหมู่ทำการวิเคราะห์
4. จัดประเภท ของข้อคະລำ โดยใช้เกณฑ์ของจารุวรรณ ธรรมวัตร
5. นำเสนอโดย พรรณนาวิเคราะห์ สรุปได้ดังนี้คือ

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาข้อคະລำของชาวผู้ไทย บ้านนาอวนน้อย ตำบลธาตุ อำเภอดงเจริญ จังหวัดสกลนคร ปรากฏว่าได้ข้อคະລำ พร้อมด้วยคำอธิบายความหมายของข้อคະລำ จำนวน 150 สำนวน ซึ่งแต่ละสำนวนมีลักษณะดังต่อไปนี้

ลักษณะของข้อคະລำที่พบมีดังนี้

1. ข้อคະລำแต่ละสำนวนจะอยู่ในรูปของการสั่งสอนให้ทำตาม อย่างเคร่งครัด บางอย่างห้ามกระทำ หากบุคคลใดฝ่าฝืนบุคคลนั้นก็ประสบเคราะห์กรรมหรืออัปโชค อันเกิดจากอำนาจเร้นลับต่าง ๆ เช่น อำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ สิ่งเหนือธรรมชาติ สิ่งเร้นลับเกี่ยวกับเทพเจ้า ภูตผี วิญญาณ เป็นต้น

2. ข้อคละลำเป็นภูมิปัญญาอันชาญฉลาดของบรรพบุรุษผู้บัญญัติขึ้นไว้ โดยมีเจตนาอบรมสั่งสอนในแนวคิด แนวประพฤติแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิตเพื่อให้เกิดความสุข ความมั่นคง ความปลอดภัย และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข

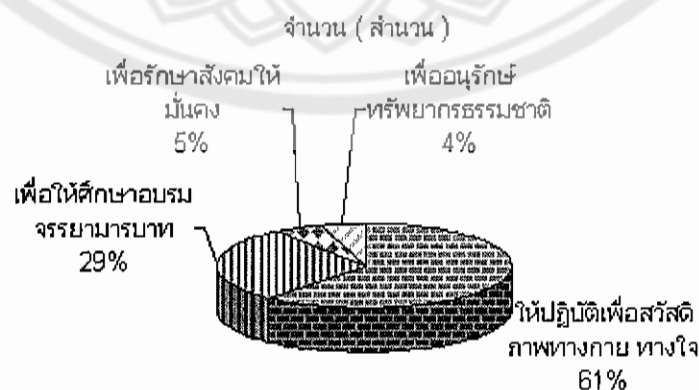
3. ข้อคละลำแต่ละสำนวนจะมีเจตนา ของบรรพบุรุษแฝงอยู่ ซึ่งเจตนาของบรรพบุรุษที่เป็นข้อคละลำนี้มี มีลักษณะ 4 ประเภทคือ

1. คละลำที่วางแนวปฏิบัติเพื่อให้การศึกษาด้านการอบรม จรรยา มารยาท
2. คละลำที่วางไว้ให้ปฏิบัติเพื่อสวัสดิภาพทางกายและทางใจ
3. คละลำที่วางไว้เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสาธารณสมบัติ
4. คละลำที่วางไว้เพื่อรักษาสังคมให้มั่นคงเป็นปึกแผ่น

จากการพิจารณาข้อคละลำทั้ง 150 สำนวน สามารถแบ่งแยกประเภทตามเจตนาของบรรพบุรุษได้ดังนี้

1. ข้อคละลำที่วางแนวปฏิบัติเพื่อให้การศึกษาในด้านการอบรม จรรยา มารยาท มี 43 สำนวน
2. ข้อคละลำที่วางไว้ให้ปฏิบัติเพื่อสวัสดิภาพทางกายและทางใจ มี 92 สำนวน
3. ข้อคละลำที่วางไว้เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสาธารณสมบัติ มี 7 สำนวน
4. ข้อคละลำที่วางไว้เพื่อรักษาสังคมให้มั่นคงเป็นปึกแผ่นมี 8 สำนวน

แผนภูมิรูปภาพแสดงประเภทของคละลำ

จากผลการศึกษาวิเคราะห์ประเภทของข้อค้ำลำหมู่บ้านนาอวนน้อย ตำบลธาตุ อำเภอ
วานรนิวาส จังหวัดสกลนคร พบว่าการแบ่งประเภทของข้อค้ำลำได้จำนวน 4 ประเภทและพบว่า
ข้อค้ำลำที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการให้ปฏิบัติเพื่อสวัสดิภาพทางกายและทางใจมีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ
61 และข้อค้ำลำที่มีการใช้รองลงมาเป็นค้ำลำเพื่อให้นักศึกษาอบรมจรรยาบรรณมาคิดเป็นร้อยละ
29 ตามลำดับ ข้อค้ำลำที่พบรองมาเป็นอันดับ 3 คือค้ำลำเพื่อรักษาสังคมให้เป็นปึกแผ่น คิด
เป็นร้อยละ 5 และข้อค้ำลำที่พบน้อยที่สุดคือ ค้ำลำเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ
และสาธารณสุข คิดเป็นร้อยละ 4

อภิปรายผล

จากการศึกษาข้อค้ำลำทั้งหมด 150 ลำนวน พบว่า ข้อค้ำลำส่วนมากจะเป็นข้อค้ำลำ
เกี่ยวกับวิถีการดำเนินชีวิตเกี่ยวกับมารยาทในการประพฤติ ปฏิบัติให้อยู่ในสังคมได้อย่างมี
ความสุข และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของบุคคลในสังคม

ข้อค้ำลำเป็นการปลูกฝังสั่งสอนให้ทำตามอย่างเคร่งครัดและบางอย่างห้ามกระทำ หาก
ฝ่าฝืนเชื่อว่าจะประสบเคราะห์กรรมอันเกิดจากอำนาจเร้นลับต่าง ๆ เช่น อำนาจของสิ่งศักดิ์สิทธิ์
สิ่งเหนือธรรมชาติภูตผีวิญญาณ เป็นต้น คนปัจจุบันอาจมองว่าเป็นเรื่องมงายไร้สาระ หากได้
ศึกษาและพิจารณาจะพบว่าความเชื่อที่เป็นข้อค้ำลำนั้นล้วนมีเหตุผลอันมีผล แต่ทว่าการอธิบาย
ตรง ๆ เช่นนั้นย่อมไม่ศักดิ์สิทธิ์บรรพบุรุษ ท่านจึง ใช้กุศโลบาย นำเรื่องเกี่ยวกับอำนาจเร้นลับ
ต่าง ๆ มาผูก เป็นข้อค้ำลำเพื่อให้เห็นความมีอภินิหารและเกิดความกลัวว่าจะเป็นอันตราย
ร้ายแรงกับตนเองและครอบครัวจึงไม่กล้าทำงานตามอำเภอใจ ข้อค้ำลำจึงได้รับความเชื่อถือ
ปฏิบัติตามกันเรื่อยมา แสดงให้เห็นว่าข้อค้ำลำมีผลต่อจิตใจและพฤติกรรมของชาวผู้ไทย ซึ่ง
สอดคล้องกับความเห็นของ ภิญญู จิตต์ธรรม (2522, หน้า 2) ว่า "ความกลัวและความไม่รู้เป็น
เหตุให้เกิดความเชื่อ....."

ข้อค้ำลำของชาวผู้ไทยจะมีความเชื่อในเรื่องภูตผีวิญญาณเป็นส่วนมาก ซึ่งสอดคล้องกับ
ความเห็นของ มารยาท กิจสุวรรณ (2524, หน้า 16-17) ว่า "ชาวอีสานมีความเชื่อเรื่องผีและนับ
ถือผีอย่างเคร่งครัด เพราะชาวอีสานมีความเชื่อว่ามีชนิดต่าง ๆ จะสามารถบันดาลสิ่งต่าง ๆ ให้
แตกต่างกันไปตามหน้าที่ของตน" และยังสอดคล้องกับคำกล่าวของ สุมิตร ปิติพัฒน์
(2534, หน้า 42-48) ว่า "ความเชื่อของชาวผู้ไทยที่สำคัญนั้นคือความเชื่อ เกี่ยวกับผี ขวัญและสิ่ง
เหนือธรรมชาติต่าง ๆ ชาวผู้ไทยเชื่อว่าโลกมนุษย์อยู่ภายใต้ อำนาจของผีต่าง ๆ ผีนั้นมีทั้งประเภท
ให้ทั้งคุณและโทษ

ข้อคะล่ำเกี่ยวกับความเชื่อของผีที่ให้คุณ เช่น

หญิงมีครรภ์ห้ามอนหงาย ผีเรือนจะโกรธ ผีเรือนเป็นผีบรรพบุรุษ เป็นผีพ่อแม่ที่ล่วงลับไปแล้ว แต่วิญญาณยังคงคอยปกป้องรักษาบรรดาลูกหลานอยู่

ห้ามตอกรั่วตอกราวในเวลากลางคืน ผีปู้ตาจะโกรธ ผีปู้ตา เป็นวิญญาณบรรพบุรุษประจำหมู่บ้าน เป็นวิญญาณบรรพบุรุษของชาวบ้านทุกคน ซึ่งทำหน้าที่ปกป้องคุ้มครองลูกบ้านให้อยู่เย็นเป็นสุข

ทุ่งนาผู้ไทยจะมีผีตาแฮกจะต้องทำพิธีเลี้ยงลงกับเลี้ยงขึ้น ผีตาแฮก คือผีนาเป็นผู้รักษาข้าวกล้าในนาให้อุดมสมบูรณ์

ข้อคะล่ำเกี่ยวกับความเชื่อของผีที่ให้โทษ เช่น

ไปไม่ลามาไม่ไหว ผีปอบจะมาบีบคอ ผีปอบ คือคนที่มีผีเข้าไปสิงอยู่ในร่างกายชาวบ้าน เรียกว่าผีปอบเข้า

ได้ถุนบ้านของคนอยู่ไฟต้องเอาหนามมาวางไว้ เพราะกลัวว่าผีพรายจะมาดูดเลือด ผีพราย คือผีที่ชอบกินเลือดและเด็กอ่อน

ห้ามด่าปู่ย่าตายาย ตายไปแล้วผีเผา (เปรต) จะถามหา ผีเปรต เป็นผีที่ไม่ได้ผุดได้เกิดคือพวกทำบาปหนักตายไปก็เป็นผีเผา

จากการรวบรวมและศึกษาข้อคะล่ำทั้งหมด 150 สำนวน แต่ละสำนวนจะอยู่ในรูปของการสั่งสอนให้ทำตามอย่างเคร่งครัดและบางอย่างห้ามกระทำ ข้อคะล่ำที่พบมากที่สุดคือคะล่ำที่วางไว้ให้ปฏิบัติเพื่อสวัสดิภาพทางกาย และทางใจ จำนวน 92 สำนวน ซึ่งสะท้อนให้เห็นสภาพการดำรงชีวิตของชาวผู้ไทย ในอดีตว่าสิ่งที่ชาวผู้ไทยต้องการมากที่สุดคือ ความสงบสุข ความมั่นคง ปลอดภัยในชีวิต ความต้องการเช่นนี้ก็คง จะเป็นความปรารถนาของมนุษย์ทั่วไปที่เกิดขึ้นมาแล้วมักจะพยายามทำทุกอย่าง เพื่อให้ได้มาซึ่งความสุขความปลอดภัยและพยายามทำทุกอย่างที่เชื่อว่าพ้นทุกข์ และพ้นอันตรายดังที่ ม.จ.หญิงพูนพิศมัย ดิศกุล (2522, หน้า 1) ทรงอธิบายว่า "ความเชื่อเกิดจากสิ่งที่มีอำนาจเหนือมนุษย์ เช่น อำนาจ ดิน ฟ้า อากาศ และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่เห็นเหตุการณ์ต่าง ๆ มนุษย์ย่อมเกลียดทุกข์ และรักสุขเป็นธรรมดา ฉะนั้น เมื่อมีภัยพิบัติเกิดขึ้นก็จึงวอนขอความช่วยเหลือต่อสิ่งที่ตนเชื่อว่าจะช่วยได้..."

เมื่อพิจารณาข้อคะล่ำเพื่อสวัสดิภาพทางกายและทางใจ ทั้ง 92 สำนวน ก็พบว่า ข้อคะล่ำ บางสำนวน บรรพบุรุษ มีเจตนาเตือนให้กระทำการใด ๆ ต้องมีความละเอียดรอบคอบ ดูแลสุขภาพกายและสุขภาพใจให้แข็งแรง บางสำนวนเตือนให้มีความระมัดระวัง ไม่ประมาทเดินเลอ บางสำนวนให้ประพฤติปฏิบัติเพื่อป้องกันเหตุร้ายหรือสิ่งชั่วร้ายอันอาจเกิดขึ้นได้ ทั้งหมดนี้หาก

บุคคลได้ปฏิบัติตามข้อค้ำด้วยเจตนาของบรรพบุรุษ โดยมีความระมัดระวังไม่ประมาท รู้จัก และรักษาสุขภาพกายและสุขภาพใจ และรู้จักป้องกันเหตุร้ายย่อมพบกับความสุข ความมั่นคง ยั่งยืน มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินดังนั้น บรรพบุรุษ จึงมุ่งอบรมสั่งสอนเพื่อให้เกิดการ ปฏิบัติเพื่อสวัสดิภาพ ทางกาย และทางใจมากที่สุด

ข้อค้ำที่บรรพบุรุษวางไว้ คือข้อค้ำที่วางแนวปฏิบัติเพื่อให้เกิดการศึกษา ในด้านต่าง ๆ เช่น จรรยา มารยาท จำนวน 43 ส่วน แต่ละส่วนมุ่งสอนให้ประพฤติปฏิบัติให้ถูกกาลเทศะ รู้จักสิ่งที่ไม่ควรไม่ควรบางส่วนมีเจตนาสอนให้รู้ว่าเวลาใดสถานที่ใดควรทำและไม่ควรทำอะไรใด รวมทั้งให้คำนึงถึงบุคคล และฐานะของบุคคลด้วย เพราะคนเรานอกจากจะต้องการความรัก ความอบอุ่นในครอบครัวแล้วยังต้องมีสัมมาคารวะผู้ใหญ่ ดังปรากฏให้เห็นอยู่จนทุกวันนี้ เช่น การเคารพ การให้เกียรติผู้อาวุโสและรู้จักความกตัญญูต่อกฎที่ต่อผู้มีพระคุณ เป็นต้น

ข้อค้ำที่บรรพบุรุษวางไว้เป็นอันดับ 3 คือ ข้อค้ำที่วางไว้เพื่อรักษาสังคมให้มั่นคงเป็น ปึกแผ่น มี 8 ส่วน บางส่วนให้รู้จักการสำรวมสติ รู้จักคิดพิจารณาก่อนที่จะกระทำการใด บางส่วนจะเน้นด้านความประพฤติกิริยามารยาท บุคคลและฐานะของบุคคลเป็นสำคัญ ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างราบรื่น อบอุ่น และมีความสุขมีความเป็นระเบียบ เรียบร้อยมีความรักความสามัคคี ทั้งหมดนี้สะท้อนให้เห็นข้อค้ำ ค่านิยม วัฒนธรรมอันดีงาม และความเป็นอยู่ของชาวผู้ไทยในอดีต

ส่วนข้อค้ำที่พบน้อยที่สุด มีเพียง 7 ส่วนคือ ข้อค้ำเกี่ยวกับการรักษา ทรัพย์สินของชาติและสาธารณสมบัติ เช่น ไม่ให้ตัดไม้ทำลายป่า ไม่ให้ทำลายแหล่งน้ำ จะ พบว่ามีน้อยที่สุด อาจเนื่องมาจากการทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวมเป็นเรื่องไกลตัว ซึ่งผู้ที่จะทำ ประโยชน์เพื่อผู้อื่นหรือส่วนรวมไม่ค่อยให้ความสำคัญ

ข้อค้ำทั้ง 4 ประเภทจึงเป็นภูมิปัญญาของบรรพบุรุษชาวผู้ไทยผู้บัญญัติข้อค้ำ เหล่านี้ และแสดงให้เห็นถึงความรู้ความสามารถในการปรับตัว ให้เข้ากับสภาพแวดล้อมทาง ธรรมชาติ ทางสังคม และวัฒนธรรมเพื่อให้เกิดดุลยภาพในระบบความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ใน วัฒนธรรมเดียวกัน ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติแวดล้อมรวมทั้งการสร้างระบบความเชื่อซึ่งมี คุณค่าทางจิตใจ มีคุณค่าต่อการดำเนินชีวิตให้อยู่รอดปลอดภัยมีความสุขมั่นคง ในชีวิตและ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างถูกต้อง ราบรื่นสงบสุข แม้ว่าในปัจจุบันข้อค้ำ หลาย ๆ อย่างนำมาใช้ไม่ได้แล้วเพราะสภาพความเป็นอยู่ของบ้านเมืองเปลี่ยนแปลงไป เทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์เจริญก้าวหน้าไปมากแต่ข้อค้ำเหล่านั้นก็ยังมีประโยชน์ควรแก่ การศึกษา เพราะสะท้อนให้เห็นสภาพชีวิตความเป็นอยู่ ความเชื่อ ค่านิยม และวัฒนธรรมของ

ชาวผู้ไทยในอดีต แต่ก็ยังมีข้อคละล่ำอีกเป็นจำนวนมกที่ยังสามารถนำมาใช้ประพฤติปฏิบัติ และก่อให้เกิดผลดีแก่บุคคลและส่วนรวมในยุคปัจจุบันนี้

ข้อเสนอแนะ

ควรจะมีการเผยแพร่ข้อคละล่ำของชาวผู้ไทยออกสู่สาธารณชนทั่วประเทศ เพื่อว่าบุคคลทั่วไปจะได้รู้จักข้อคละล่ำของชาวผู้ไทยกันมกยิ่งขึ้น

